ML.

- 1 -
- 5. FEV 1962
Transmis à M.
Overgemaakt aan de H.

L. 7761/2.

Coordination (2)

KONINKRIJK BELGIE.

ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 3e januari 1962 door de Minister van Middenstand verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot bepaling van de voorwaarden tot uitoefening van het beroep van kapper in de ambachts-, de kleine en middelgrote handels- en de kleine nijverheidsondernemingen", heeft de 12e januari 1962 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Classes moyennes, le 3 janvier 1962, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "instaurant des conditions d'exercice de la profession de coiffeur dans les entreprises de l'artisanat, du petit et du moyen commerce et de la petite industrie", a donné le 12 janvier 1962 l'avis suivant :

ALGEMENE OPMERKINGEN.

Het ontwerp bedoelt krachtens de wet van 24 december 1958 voorwaarden te stellen voor de vestiging als kapper.

Luidens artikel 6 van het ontwerp moet iedere ondernemingshoofd het bewijs leveren dat hij die aan de vereisten inzake kennis voldoet, bovendien een leertijd van zes jaren heeft gedaan hetzij bij een gevestigd patroon, hetzij in een afdeling van een technische of beroepsschool, hetzij in een technische of beroepsleergang die er betrekking op heeft.

De leertijd wordt echter tot drie jaar teruggebracht wanneer hij wordt verricht nadat betrokkene de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt.

De Raad van State maakt de Regering erop attent, dat de in het ontwerp voorgeschreven leertijd abnormaal lang is. Iemand die op veertienjarige leeftijd uit de lagere school komt en vakonderwijs gaat volgen, zou immers eerst als hij 20 jaar is kapper kunnen worden. Zo een lange leertijd ware een precedent dat van invloed kan zijn op latere vertigingsregelingen voor andere beroepen.

.../...

Voorts moge worden opgemerkt, dat er voor de tot nog toe gereglementeerde beroepen weinig samenhang is inzake de duur van de leertijd, als men die duur vergelijkt met wat het ontwerp voorschrijft en vooral als men rekening houdt met de verantwoordelijkheid die met ieder van bedoelde beroepen is gemoeid :

- aannemer schrijnwerker-timmerman : 3 jaren (koninklijk besluit van 2 december 1960);
- installateur van centrale verwarming : 7 jaren (of 5, 4, 3 en 2 - koninklijk besluit van 22 februari 1961 aangevuld bij koninklijk besluit van 8 augustus 1961);
- aannemer plafonneerder-cementwerker : 5 jaren(koninklijk besluit van 8 augustus 1961);
- fotograaf : 4 jaren (koninklijk besluit van 24 oktober 1961);
- verzekeringsmakelaar : 2 jaren (of 1 jaar - koninklijk besluit van 14 november 1961).

+

\+ +

Zoals hij in vorige adviezen over vestigingsontwerpen heeft gedaan, wijst de Raad van State ook hier met nadruk op het gevaar van een regeling die van de toekomstige kappers aan algemene kennis

.../...

een hoger peil dan lager onderwijs eist, waar dat tot nog toe niet het geval was.

"Gaat die eis algemeen worden - en dat schijnt wel de strekking te zijn -, dan kan men zich afvragen of er geen gevaar is, eensdeels dat de mogelijkheden om voor een bepaald beroep gegadigden te vinden al te sterk zullen verminderen, anderdeels dat het minder begaafde deel van de bevolking tenslotte alleen nog op betrekkingen van handlanger of helper zal zijn aangewezen ... Wil men voorkomen, dat de vestigingsregelingen het onderwijs, zoals het thans is ingericht, telkens meer en meer gaan ontredderen, dan lijkt het alleszins gewenst, dat men de beroepsorganisaties het peil van de vereiste algemene kennis niet langer naar eigen goeddunken, buiten de Minister van Openbaar Onderwijs om, laat bepalen" (advies van de Raad van State, nr L. 7488, d.d. 30 maart 1961 over een ontwerp dat het koninklijk besluit van 8 augustus 1961 tot bepaling van de voorwaarden tot uitoefening van het beroep van aannemer plafonneerder-cementwerker is geworden).

BIJZONDERE OPMERKINGEN.

Daar het bij de ontworpen reglementering bedoeld beroep geen nijverheidsonderneming kan uitmaken, is het overbodig de kleine nijverheidsondernemingen te vernoemen in het opschrift.

.../...

Men stelle bijgevolg het opschrift als volgt :

"Koninklijk besluit tot bepaling van de voorwaarden tot uitoefening van het beroep van kapper in de ambachtsondernemingen of in de kleine en middelgrote handelsondernemingen".

\+
\+ +

Voor artikel 1 geldt dezelfde opmerking als voor het opschrift. Men leze verder dit artikel als volgt :

"Artikel 1.-

De uitoefening van het beroep van kapper is als hoofd- of bijberoep, in een ambachtsonderneming of in een kleine of middelgrote handelsonderneming, onderworpen aan de in dit besluit bepaalde voorwaarden".

\+
\+ +

Artikel 2 zou juister als volgt worden gesteld :

"Artikel 2.-

Het beroep van kapper, in de zin van dit besluit, is het op zelfstandige wijze uitgeoefend beroep waarin men het hoofdhaar, de baard of de snor

.../...

bij mannen alsmede het hoofdhaar bij vrouwen pleegt te verzorgen of te doen verzorgen.

Het verzorgen omvat onder meer : scheren, knippen van snor, sik, baard en hoofdhaar, branden, shamponeren, ontkleuren, verven, onduleren, blijvende golving, watergolving en de bijhorende zorgen die er uit voortvloeien.

Het beroep bestaat uit twee activiteitsvormen : het herenkappersbedrijf en het dameskappersbedrijf".

\+

\+ +

Men leze artikel 3 als volgt :

"Artikel 3.-

Bij artikel 1 worden ondernemingen bedoeld waarvan het te werk gestelde personeel een jaarlijks gemiddelde van vijftig werknemers niet overschrijdt".

\+

\+ +

Artikel 4 zou beter als volgt worden gesteld :

"Artikel 4.-

Iedere natuurlijke of rechtspersoon die het beroep van kapper, als hoofd- of bijberoep, wenst uit te oefenen, moet het bewijs leveren dat hijzelf

.../...

of een van zijn met de bedrijfsvoering belaste aangestelden de gezamenlijke hierna opgesomde kennis bezit :

1° Algemene kennis :

a) Rekenkunde en begrippen van aanschouwelijke meetkunde.

...

Metriekstelsel en ...

Berekenen van oppervlakten en ruimten ...

b) Moedertaal.

...

c) Geschiedenis.

Algemene begrippen van geschiedenis der grote Europese tijdperken : historische hoofdfeiten uit één dezer perioden of hedendaagse geschiedenis van België.

d) Aardrijkskunde.

Aardrijkskunde van België. Begrippen van de aardrijkskunde van West-Europa. Begrippen van de economische betrekkingen van België met de vreemde landen.

e) Natuurwetenschappen.

Eenvoudige begrippen van menselijke anatomie en gezondheidsleer.

2° Handelskennis :

a) Handelstechniek en bedrijfsvoering.

Begrippen over de handel en de handelsondernemingen, handelsvormen, koop- en verkoopvoorwaarden en -wijzen. Kredietdocumenten, rechten en verplichtingen der handelaars.

.../...

b) Boekhouding.

Beginselen van boekhouding ...

3° Beroepskennis :

a) Praktijk.

Dagelijks onderhoud van gereedschap en materieel.
...
Houding jegens de cliënteel. Houding bij de zetel.
Uitkammen, borstelen, voorbereiding en zorgen van het haar.
Shamponeren en frictioneren.
Uitvoering der volgende behandelingen :

Oliebad, frictioneren, verven, ontkleuren, spoelen, blijvende golving, watergolving, haarbranden, massage van de hoofdhuid, ontkrezen van te harde blijvende golvingen, zorgen, haarknippen naar alle modellen.

Haarknippen in functie van de vorm van het hoofd en de inplanting van het haar, opkammen.

b) Grondstoffen.

Kennis, eigenschappen en kenmerken van de gebruikte cosmetische produkten voor het hoofdhaar.
...
Algemene begrippen van produkten voor blijvende golvingen, neutraliserende produkten en fixateurs.

c) Technologie.

Voorbereiding van de haren naar gelang van het uit te voeren werk.
Techniek voor het borstelen, uitkammen, shamponeren, frictioneren en haarbranden.

.../...

Techniek van het uitdunnen en knippen.
Techniek van de verschillende soorten blijvende golvingen, verven, ontkleuren, afbijten en beitsen
...

d) Theorie.

...
De hoofdhuid, haar structuur en toestand.
Studie en analyse van het haar, structuur, vorm, pigment, gedrag van het haar.
...
Herkomst van de voornaamste chemische produkten gebruikt voor blijvende golvingen en verven ...
...
Begrippen, gebruik, onderhoud en aanbrengen van postiche.

e) Beroepstekenen.

...
Omgang met de cliënteel, de leveranciers en het personeel.

Bijzonder programma voor dameskappers.

...
...

Bijzonder programma voor herenkappers.

a) Praktijk.
Scheren, knippen van haar, snor, sik, baard.

b) Technologie.

...

.../...

Techniek van het opkrullen.

c) Geschiedenis.

...".

+

+ +

Men leze artikel 6 als volgt :

"Artikel 6.-

Ieder ondernemingshoofd moet insgelijks het bewijs leveren, dat hij die aan de vereisten inzake kennis voldoet, bovendien een praktische leertijd van zes jaren doorgemaakt heeft, bij een gevestigd patroon, in een afdeling van een technische of beroepsschool, of in een technische of beroepsleergang die er betrekking op heeft.

De leertijd wordt evenwel tot drie jaren verminderd wanneer hij doorgemaakt wordt nadat de betrokkene de leeftijd van 18 jaar bereikt heeft.

Het leerjaar in een technische of beroepsschool of leergang kan slechts in aanmerking komen voor zover het tenminste tweehonderd uren werkelijke praktijk omvat.

Het bewijs van deze leertijd moet geleverd worden door een getuigschrift, uitgereikt hetzij door de technische of beroepsschool, hetzij door een technische of beroepsleergang, hetzij door de hoofden

.../...

van de ondernemingen waarin de leertijd doorgemaakt is. De handtekening van het ondernemingshoofd moet gelegaliseerd worden door de burgemeester van de gemeente waar de leertijd doorgemaakt werd. Indien het bedoelde getuigschrift niet kan worden voorgelegd, mag het bewijs dat de leertijd werkelijk doorgemaakt is door enig ander rechtsmiddel geleverd worden".

\+

\+ +

Artikel 7 zou beter als volgt worden gesteld :

"Artikel 7.-

Ieder ondernemingshoofd moet bovendien het bewijs leveren dat in gemeenten aangesloten bij een waterleidingsnet, het kapsalon tenminste van een wastafel met wateraanvoer en -afloop voorzien is".

OBSERVATIONS GENERALES.

Le projet tend, en application de la loi du 24 décembre 1958, à instaurer des conditions d'exercice de la profession de coiffeur.

Aux termes de l'article 6 du projet, tout chef d'entreprise devra faire la preuve que celui qui satisfait aux conditions de connaissances a, en outre, effectué un apprentissage de six années auprès d'un patron établi dans la profession, dans une section d'école technique ou professionnelle, ou dans un cours technique ou professionnel qui s'y rapporte.

La durée de l'apprentissage sera cependant réduite à trois ans lorsque celui-ci aura été effectué après que l'intéressé a atteint l'âge de 18 ans.

Le Conseil d'Etat attire l'attention du Gouvernement sur la durée anormalement longue de l'apprentissage consacré par le projet. En effet, celui qui quitte l'école primaire à 14 ans et suit un enseignement professionnel ne pourra être coiffeur qu'à 20 ans. Pareille durée constitue un précédent de nature à influencer la réglementation ultérieure des conditions d'exercice d'autres professions.

.../...

Il y a lieu de signaler, d'autre part, le caractère assez incohérent des durées d'apprentissage exigées dans les diverses professions réglementées jusqu'à présent, si on les compare avec celle que prévoit le projet et, principalement, si on tient compte des responsabilités encourues dans chacune des professions considérées :

- entrepreneur menuisier-charpentier : 3 ans (arrêté royal du 2 décembre 1960);
- installateur en chauffage central : 7 ans (ou 5, 4, 3 et 2 ans - arrêté royal du 22 février 1961, complété par l'arrêté royal du 8 août 1961);
- entrepreneur plafonneur-cimentier : 5 ans (arrêté royal du 8 août 1961);
- photographe : 4 ans (arrêté royal du 24 octobre 1961);
- courtier d'assurances : 2 ans (ou 1 an - arrêté royal du 14 novembre 1961).

\+

\+ \+

Comme il l'a fait dans d'autres avis relatifs aux conditions d'exercice d'une profession, le Conseil d'Etat insiste ici tout particulièrement sur le

.../...

danger d'une réglementation qui impose aux futurs coiffeurs un niveau de connaissances générales supérieur à celui de l'enseignement primaire, alors qu'un tel niveau n'était pas requis jusqu'à présent.

"Si pareille exigence tend à se généraliser - et il semble bien qu'il en soit ainsi -, on peut se demander si cette généralisation ne va pas créer un double danger. D'une part, le danger d'une réduction trop forte des possibilités de recrutement des candidats à la profession, d'autre part le confinement progressif de la partie moins douée de la population dans les seuls emplois de manoeuvre ou d'aide ... Il semble, en tout cas, souhaitable, si l'on désire éviter que les réglementations d'accès à la profession ne viennent d'étape en étape troubler l'économie de l'enseignement tel qu'il est organisé en ce moment, de ne pas laisser la détermination du niveau des connaissances générales requises à la seule discrétion des organismes professionnels, à l'exclusion du Ministre de l'Instruction publique "(avis du Conseil L. 7488, du 30 mars 1961, donné sur un projet qui est devenu l'arrêté royal du 8 août 1961 instaurant des conditions d'exercice de la profession d'entrepreneur plafonneur-cimentier).

.../...

OBSERVATIONS PARTICULIERES.

L'exercice de la profession que le projet tend à réglementer ne pouvant constituer une activité industrielle, point n'est besoin, dans l'intitulé, de faire mention des entreprises de la petite industrie.

L'intitulé devrait, dès lors, être rédigé comme suit :

"Arrêté royal instaurant des conditions d'exercice de la profession de coiffeur dans les entreprises de l'artisanat ou dans les entreprises du petit et du moyen commerce"

\+

\+ +

L'observation faite à propos de l'intitulé vaut également pour l'article 1er. Cet article serait d'ailleurs mieux rédigé comme suit :

"Article 1er.-

L'exercice de la profession de coiffeur, à titre principal ou accessoire, dans une entreprise de l'artisanat ou dans une entreprise du petit ou du moyen commerce est subordonné aux conditions prévues par le présent arrêté".

\+

\+ +

.../...

L'article 2 gagnerait en précision s'il était formulé de la manière suivante :

"Article 2.-

La profession de coiffeur au sens du présent arrêté consiste à soigner ou à faire soigner de manière habituelle et indépendante la chevelure, la barbe ou la moustache des hommes ainsi que la chevelure des dames.

Ces soins comportent notamment : le rasage, la taille de la moustache, de la barbiche, de la barbe et des cheveux, le brûlage, le shampoing, la décoloration, la teinture, l'ondulation, la permanente, la mise en plis et les soins accessoires qui en découlent.

La profession ... (la suite comme au projet)...".

\+

\+ +

L'article 3 devrait se lire comme suit :

"Article 3.-

Les entreprises visées à l'article 1er sont celles qui occupent un personnel ne dépassant pas une moyenne annuelle de cinquante travailleurs".

\+

\+ +

.../...

A l'article 4, 1°, C, il convient d'écrire, par souci de concordance : "... les principaux faits historiques concernant une de ces périodes ou ...".

Au 3°, a, il importe d'écrire : "décrépage de permanentes trop frisées ...".

D'autre part, une rédaction néerlandaise nouvelle est proposée pour cet article dans la version néerlandaise du présent avis.

\+

\+ +

A l'article 6, pour lequel un texte néerlandais nouveau est également proposé dans la version néerlandaise de l'avis, l'adjectif "pratique" peut être supprimé à l'alinéa 2.

L'alinéa 3 devrait débuter par les mots : "L'année d'apprentissage".

\+

\+ +

La fin de l'article 7 gagnerait à être rédigée comme suit :

"... un lavabo comportant un système de distribution et d'évacuation d'eau".

De kamer was samengesteld uit

de Heren : Messieurs :	F. LEPAGE,	raadsheer van State, conseiller d'Etat,	voorzitter, président,
	H. BUCH,	raadsheren van State,	
	G. VAN BUNNEN,	conseillers d'Etat,	
	J. LIMPENS,	bijzitters van de afdeling wetgeving,	
	G. VAN HECKE,	assesseurs de la section de législation,	
Mevrouw : Madame :	J. DE KOSTER,	adjunct-griffier, greffier adjoint,	griffier. greffier.

La chambre était composée de

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. F. LEPAGE.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. CLAES, substituut.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. F. LEPAGE.

Le rapport a été présenté par M. J. CLAES, substitut.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) J. DE KOSTER

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) F. LEPAGE.